بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/82

- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް   * ދާއިމީ އެޑްރެސް:-
* އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު:   * މިހާރުގެ އެޑްރެސް:-

- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:

* ނަން: މޫސާ މުންތަސިރު   * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ސަވުދުއްކޮރަސް / ސ. ހިތަދޫ
* އައިޑީ ކާޑުނަންބަރު: A279248   * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ކ. ތިލަފުށި

- ރަޖިސްޓްރީ ތާރީޚް: 21 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1438 / 19 ޖެނުއަރީ 2017   * ނިމުނު ތާރީޚް: 16 ޖުމާދަލްއޫލާ 1438 / 13 ފެބްރުއަރީ 2017

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އަމުރު ނަންބަރު: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/169 ކޯޓު އަމުރު

- ނިންމެވި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
- ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 06.01.2017   *ނިމުނު ތާރީޚް: 06.01.2017

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ދީދީ   ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު   ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/169 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުޞޫލާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލައިގަތުމާ ފާސްކުރެއްވިއެވެ. މި ފާސްކުރެއްވި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ސ. ހިތަދޫ / ސަރުހައްދުލްކާސް މޫސާ މުންތަޞިރުއެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

1) ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/169 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ އަމުރަކީ ސ. ހިތަދޫ / ސަރުހައްދުލްކާސް މޫސާ މުންތަޞިރުގެ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކުރުމަށްޓަކައި ހައްޔަރުކުރަން/ ހައްޔަރުކުރަން ބޭނުންވާ ސަބަބު/ ހައްޔަރުކުރެވިދާނެ ޤާނޫނީ ބާރު ބޭނުންކުރަން/ ހައްޔަރުކުރުމަށް ކޯޓު އަމުރު ދޫކުރުމަށް ގޮތް ހަމަވޭތޯ ބެލުމަށް ޕޮލިހުން ހުށަހެޅި އެދުން ނުފެނޭ ގޮތައް 06 ޖުލައި 2017 ގެ 21:30 ން ފެށިގެން 16 ޖުލައި 2017 ގެ 21:29 އަށް ނިމޭހިސާބުން ގޮތަށް ބަންދުކުރެވޭ ބައެއްކަމުގައި އަމުރުކުރި ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެކެވެ.

2) ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/169 ކޯޓު އަމުރު، އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުޞޫލާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރައްވަން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން 2 (ދެ) ނުކުތާއެއް ފާހަގަކޮށް، އެ ނުކުތާތަކާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކަވައިފިއެވެ.

- **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ،** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/169 ކޭސް އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ތަޙްޤީޤާތުގެ ކުރިމަތިއަކަން ބާސްފިރާއިން ބަންދުކުރާނެ ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ޤަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގައި ކަންކަން ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހުން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމާމެދު ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލަށް ރިޢާޔަތްނުކުރައްވާ ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

- **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ،** ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގެ ފައިސަލުކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 9 ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްނުކުރައްވާ ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ.

3) މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެ ފަރާތުން ދެއްކެވި ވާހަކަތަކާއި މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

(ހ) **ފުރަތަމަ ކަމަކީ،** ސ. ހިތަދޫ / ސައުތްކޮޓެޖް މޫސާ މުންތަސިރުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ހަރިވެއްޓުން/ ހަރިވެއްޓަކަން މިހާރު ގެންގުޅުން/ ހަރިވެއްޓައިގެން ލިބޭ އާމްދަނީ ބޭނުންކުރުން/ ހަރިވެއްޓުމަށް ރާއްޖެއަށް މިހާރު ގެނައުމުގެ މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރެއްވި އަމުރުގެ ދަށުން ހުއްކަން ނުފޫޛު ފުރުޞަތުނުލިބޭކަމަށްޖެހޭކަމާއި މޫސާ މުންތަސިރު ގޭގައި ބަންދުކުރުމަށް އަމުރުކުރައްވާފައިވާކަމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރެއްވި ކޯޓު އަމުރުގައި ހަވާލާދީފައިވާ ނަންބަރު MF/154798 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" ގައި މޫސާ މުންތަސިރު ބަންދުގައި އިތުރަށް ބަހައްޓަންޖެހޭ ސަބަބުކަމަށް ބާރުނުކޮށްފައިވޭ، މި މައްސަލައިގައި ތަޙުޤީޤު ހިނގަމުންދާ މައްސަލައަކަށްވާތީއާއި މި މައްސަލައިގައި މީނާ ދޮގުހެދުމަށް، މީހާގެ ފުރުޞަތު މި އަދަދު ތަކުރާރު ވެފައިވާކަމަށް ފަރާތްތަކާއި ގުޅުމުގެ ސަބަބުތައް ރައްކާތެރިކަމަށް ކަމަށް އެ ފޯމުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެން އޮންނަކަމެވެ.

(ށ) **ދެވަނަ ކަމަކީ،** މައްސަލައާއި ތަޙްޤީޤުކުރަމުންދާއިރުވެސް އަދި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މަޢުލޫމާތުގައިވެސް، ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ ނުވަތަ ދަޢުވާލިބޭ މީހާއަކީ އެ މީހެއްގެ މައްސަލަ ކުރީ ސާބިތުވާފައިވާ މީހެއް ނޫންކަމާއި، އެ މީހާއަކީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހުރި މީހަކަށްވާއިރު، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި ބަލަންޖެހޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަސޭހައިގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޟިރުކުރަން ބަންދުގައި ގެންގުޅުން ދޫކުރުން" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 5 (ފަހެއް) ސަބަބުތަކުގެ ސަބަބެއް އޮތްތޯބަލާއި، އެއިން ސަބަބެއް އޮތްކަން ނޮޓިސްކާޑުގައި ބާރު ހިސާބުކޮށްފައިވޭތޯ ފަސޭހަކަމަކަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި 49 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާފައިވުން އެންގެން އޮންނަކަމާއި،

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް މިހާރު ބަންދުކުރުމުގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ކާފީ ހެކިތައް ނެތްކަމުގައިވިޔަސް، ޝައްކުކުރުމަށް ކުރީ ނުރައްކާތެރިކަމެއް ވާކަމާއި، އަދި އެކަން ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި ހުރި ހުރަސް މިންވަރުގެ އިސްތިމްރާރުކަމާއި، އެކަމުގައި ހިމެނޭ މީހުންގެ އަދަދަކީ ކޮބައިކަމާއި، ކުރުގެ ޖިނާއީ ރެކޯޑު ކޮބައިކަމާއި، އޭނާގެ ޤާނޫނީ ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަބަކީ ކޮބައިކަމާއި، ސަލާމަތުކުރުމާ ގުޅޭ ޙާލަތުތަކުގެ ބޭނުން ހިމެނޭ ވާގޮތަށްކަމާއި، އަދި ހާލަތުގެ ހާލަތު ނުރައްކާތެރިކަމުގެ ބޭނުން ހިމެނޭ ވަރަކަށްކަން ފަސޭހައިން ވަކިކުރުންކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި.

(ނ) **ތިންވަނަ ކަމަކީ،** ހުށަހެޅުއްވި މައްސަލައިގައި މާއްދާ މުޖުތަމަޢުގެ ވަށައިގެން ތުހުމަތުކުރެވޭ ހިނގިއްޖެކަން/ ހިނގިއްޖެކަމަށް ޝައްކުކުރާ/ ހިނގިއްޖެކަމަށް ބެލޭ އާންމުދިރިއުޅުން/ ހިނގިއްޖެކަމަށް ރިޕޯޓްވާ ގިނަވުމާއި މައްސަލަ ކުރިއަށްދާއިރު، މާއްދާ މުޖުތަމަޢަށް ބަލާއިރު ބެހޭނެކަން ވީއްލުން ޝަރީޢަތުން ސަރުކާރުން ބޭނުމާ ސަބަބަކީ ދިނުމަށް ފުރުޞަތު މި އަދަދު ޤާނޫނީ ގޮތުން ފަރާތްތަކަށް ދިނުމުގެ ސަލާމަތާ ގުޅޭކަމަށް ކުރިއަރުވާފައި ކަން އެނގޭކަމާއި،

މޫސާ މުންތަސިރުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އޭނާ ބަންދުކޮށް، ބަންދު މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވާއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އަމުރުގެ ކުރިން ނެރުއްވި އަމުރުގެ ދަށުން މޫސާ މުންތަސިރު ހުރީ ގޭ ބަންދުގައިކަން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު MF/ 154798 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" ން އެނގެންއޮންނަނީ، މޫސާ މުންތަސިރު ވަކި ތަނެއްގައި ބަންދުކޮށްގެން ބެހެއްޓުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން އެދިފައިނުވާކަމާއި، އަދި މިހާރު މައްސަލާގެ ތަޙްޤީޤު ނިމި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް މައްސަލަ ފޮނުވައިފައިވާކަމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވޭތީއާއި،

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/169 ކޯޓު އަމުރުން މޫސާ މުންތަސިރު ގޭ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރުން ނިސްބަތްވާގޮތުން ބަދަލު ގެނެސްދިނުމަށް ފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް.

- <u>ހުކުމް</u>

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/169 ކޯޓު އަމުރަކީ ބަދަލުގެނައުން ލާޒިމުވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި، ހުކުމް ކޮށްފީމެވެ.